

La participació del voluntariat

05/01/2011

Autor/a: Júlia Ramos Mora

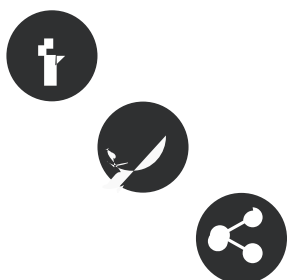
Font:

La participació del voluntariat

05/01/2011

Resum:

La participació del voluntariat en l'elaboració, planificació, execució i avaluació dels programes i activitats on col·labori el voluntariat és un deure de les entitats no lucratives tal i com assenyala la Carta del Voluntariat. Serà important, però, tractar la participació no només com a deure sinó com una forma de treballar la continuïtat i progrés del voluntariat, així com la millora dels resultats dels nostres projectes.

ÍNDEX

[El concepte de participació del voluntariat](#)

[Les dimensions de la participació del voluntariat](#)

[Instruments de participació del voluntariat](#)

[Per saber-ne més](#)

El concepte de participació del voluntariat

El concepte de participació del voluntariat engloba dos àmbits: per una banda el voluntariat com a forma de participació social en la comunitat mitjançant la seva acció, com a forma d'exercir la ciutadania; i de l'altre la participació activa i implicació de la persona voluntària en el si de l'entitat de voluntariat.

En aquesta càpsula, malgrat considerem la participació social del voluntariat com allò que el defineix, ens centrarem en la participació en les entitats i en com aquesta pot influir tant en els resultats dels nostres projectes d'intervenció com en la millora en la gestió del voluntariat.

La participació del voluntariat en aquest àmbit fa referència, doncs, a la intervenció en una activitat o tasca, a la consecució d'un objectiu i a l'execució d'un projecte. Els nivells, però, i les formes d'intervenció poden ésser molt diferents segons les condicions i circumstàncies de cada persona: l'estructura de l'entitat, la cultura organitzativa, la formació del voluntariat, la responsabilitat de les persones voluntàries, la dedicació a la tasca voluntària, etc.

Malgrat les condicions de partida de cada entitat siguin força diferents, cal tenir present, que la participació del voluntariat és una fita a assolir en tant que:

- Afavoreix la integració de les persones dins de l'entitat gràcies a la implicació en la planificació estratègica.
- Millora l'eficàcia dels projectes de l'entitat mitjançant el coneixement dels objectius a assolir.
- Millora el treball en equip donat que per participar cal contrastar opinions i arribar a acords.
- Adequa millor els recursos humans i materials gràcies a que permet detectar els errors en l'organització i corregir-los.
- Afavoreix la motivació del voluntariat, sentint-se una part important de l'entitat tot aportant idees i opinions.
- Millora la imatge externa de l'entitat: la participació del voluntariat projecta externament i internament la coherència de l'entitat i la seva responsabilitat social.
- Facilita la gestió dels conflictes no formals fruit del dia a dia de l'entitat.

La participació del voluntariat, doncs, ha d'ésser una prioritat en la gestió del voluntariat en tant que aquesta influeix en els atributs que han de tendir a posseir les entitats sense ànim de lucre: la qualitat, eficàcia i eficiència

dels projectes, la transparència i la responsabilitat social de l'entitat i el que és més important: el seu impacte social.

Les dimensions de la participació del voluntariat

La participació del voluntariat està configurada per tres processos claus que han de garantir el desig, la capacitat i les estructures de participació. Cal tenir present que el funcionament d'aquest tres processos requerirà una implicació activa tant de la persona voluntària com de l'entitat.

Processos claus de la participació del voluntariat:

- **La motivació** (desig de participació): Aquesta és una condició necessària per tal d'assolir la participació del voluntariat en el si de l'entitat. Així mateix, és un procés del qual caldrà tenir cura i reforçar per tal de garantir tant la implicació del voluntariat com la seva continuïtat. La formació i la informació, juntament amb el reconeixement i la delegació de responsabilitats afavoriran aquest procés.
- **La formació** (capacitat de participació): La formació és una segona condició necessària en tant ha de garantir les capacitats, habilitats i coneixements necessaris per tal de desenvolupar adequadament la participació, així com facilitar la consecució dels objectius de l'entitat i la satisfacció de les motivacions de la persona voluntària.
- **La informació i comunicació** (estructures de participació): Permet a la persona voluntària conèixer les oportunitats que l'entitat li ofereix per tal de participar. L'establiment de mecanismes d'informació i comunicació permet al voluntariat comptar amb espais comuns que faciliten el coneixement i la comunicació entre les activitats i els membres de l'entitat.

La motivació, la formació i la informació són processos transversals que han de ser presents en els tres àmbits en els quals la persona voluntària desenvolupa la seva participació a l'entitat:

- **En l'activitat o tasques de voluntariat:** Participació activa en totes les fases de l'acció identificació, formulació, execució i avaluació.
- **En la vida associativa:** La participació afavoreix el sentiment de pertinença del voluntariat a l'entitat mitjançant els espais de relació i comunicació, tot produint un enfortiment institucional.
- **En la participació formal:** Participació en les estructures definides en el marc normatiu de l'entitat i en la representació de l'entitat en plataformes, projectes comunitaris, taules sectorial, etc.

Instruments de participació del voluntariat

És important establir canals i instruments de participació del voluntariat com a part de la gestió del voluntariat, dels projectes i de l'entitat. Així mateix, cal que la persona voluntària conegui en el moment de la seva incorporació les oportunitats de participació que li ofereix l'entitat.

Alguns dels instruments que hauria de tenir qualsevol entitat per tal de promoure la participació del voluntariat són:

Participació en l'activitat o tasques de voluntariat

- Afavorir la implicació en el disseny dels programes i projectes.
- Transmetre informació sobre el resultat de l'activitat.
- Donar suport a la formulació de propostes.
- Establir reunions periòdiques per avaluar les activitats.

-
- Definir coordinadors referents per les persones voluntàries en les seves activitats.
 - Promoure la constitució de grups d'activitat per a cada programa que es dugui a terme.
 - Incorporar les propostes, valoracions i aportacions del voluntariat.
 - Establir sistemes reglamentaris i no reglamentaris que determinin els òrgans de discussió dels nous projectes i de seguiment dels que ja funcionen.
 - Delegar responsabilitats respecte a l'activitat que desenvolupen.

Participació en la vida associativa

- Organitzar grups de treball.
- Disposar d'àmbits i espais per reunir als voluntaris que formen part dels projectes.
- Assignar als voluntaris funcions concretes que estiguin relacionades amb la seva participació a l'entitat.
- Elaborar i mantenir actualitzat un catàleg d'activitats i/o butlletí del voluntariat.
- Disposar d'espais físics per reunir el voluntariat.
- Conèixer el grau de satisfacció de les persones voluntàries.
- Potenciar la formació per a la participació.
- Afavorir el reconeixement del voluntariat.

Participació formal

- Promoure mètodes democràtics d'elecció dels màxims responsables de les entitats.
- Promoure líders que representin l'opinió dels diferents col·lectius de voluntariat.
- Promoure la rotació de responsabilitats per garantir l'increment del lideratge i compromís en la participació interna.
- Garantir la presència i participació dels voluntaris en els òrgans de direcció i participació previstos per les entitats.

La participació del voluntariat ha d'estar reflexionada i programada en l'itinerari del voluntariat a l'entitat, per tal que sigui efectiva i poder avaluar-la.

Per saber-ne més

Documents

[Captació, seguiment, motivació i avaluació del treball voluntari](#)

[Carta del Voluntariat](#)

[Model de participació del voluntariat de ""Cruz Roja""](#)

Formació

[L'Escola de Formació del Voluntariat Social](#)

[Per què ha plegat...? Captació, selecció i motivació del voluntariat](#)

Etiquetes: [voluntariat](#), [participació interna](#)

